

a Magyar Szocialista Munkás-
párt Központi Bizottságának el-
ső titkára, a Magyar Forradal-
mi Munkás-Paraszti Kormány-
államminisztere

Közművelődés • Irodalom • Művészet

Október első napjaiban LAURENTIU B.

Mai történefel

történt. Elszaka-
ka, a vidék
felett uszó szür-
ke felhők dül-
hódten egymásra
torlódtak.
Esett.

Délután négy óra körül lehe-
tett.

A kollektiva gyűlésteremben
nagy volt a zsibongás. Több,
mint 200 kollektivistája gyűlt ös-
sze. A hosszú, gyalult deszkapa-
dok a falak mentén szomorodtak.
Az idős és fiatal gazdák
mindannyian elől szerettek vol-
na elhelyezkedni, hogy minden
halljanak abból, amiről szó lesz.

Hirtelen vége szakadt a mor-
mogásnak. Az emelvényen, a-
mely a színpadot helyettesítet-
te, megjelent Arhip Stilpu, a
kollektív gazdaság elnöke. Pam-
fil Horia, a második brigád ve-
zetője, akit mindenki jól is-
mert és szorgalmazta, hoz-
záértésért nagyra becsült. Az
előtérbe lépés nyitotta meg,
majd Horia Pamfil beszélt az
embereknek arról, hogy gyors-
tani kellene a vetés ütemét.

Amint tudjátok, 15-ig be-
kell fejeznünk a vetést. Csak-
hogy attól félek, nem lesz ez
eggyenlő.

Vetésre való idő ez? —
kérdte egy sudár, jól
megtermett, halántékánál öszü-
lő férfi, aki ott állt valahol az
első sorokban.

Nincs miért panaszkod-
nod, elvtársam, — fordult hoz-
zá a titkár — nem esett egy-
folytában, hogy okod lenne a
síránkozásra.

Az már igaz, de egy nap
is nyom a latban.

Egyenlő van szó. Jól
meg kell gondolnunk, mit és
hogyan tegyünk, hogy pótoljuk
az elvesztett időt.

E közből az egyik elől ült
asszony jól összehajtogat-
ott papírdarabot nyújtott
Gheorghita Afrosinának, amely
valahonnan a terebről érke-
zett. A fiatal ember elolvasta.
„Sanda megérkezett, itt van”.
A legény erőteljes vonásu, fo-
rához képest nagyon is férfias
arcát egy pillanatra bíbor szín-
űntötte el.

Lopva Sanda kereste tekintet-
tével a terebről. Nem bukkant
rá. Emlékeinek felelevenedett az
utazás előtti este... Néhány hó-
napja elhatározták, hogy ös-
szeházasodnak. A legény meg-
tette az előkészületeket, amint
ilyenkor szokás. Türelmetlenül
várta a pillanatot, hogy Sanda
házában láthassa, mint felesé-
gét... De éppen akkor javasol-
ták a kollektivisták:

Küldjék Sanda-t brigádosa
iskolába. Apja, Gavril, az
előjárók között is első és lá-
nya sem hagyja magát. A lány
átölelte a fiu nyakát és határ-
talan örömmel mondta:

Hallod-e Gheorghita, me-
gyek tanulni!

De a fiu úgy állt ott, mintha
fejbe verték volna.

Hogy tehettél ilyet, San-
da?... És az esküvőnk?

Ne haragudj, kedvesem, az
a néhány hónap egy-kettőre el-
telik... Ahogy visszajövök, meg-
tartjuk az esküvőt.

Abból semmi sem lesz, lei-
kem, mert tudod meg, hogy...

Mit, Gheorghita?

En csak annyit mondom:
ne menj sehová!

A lány egyre azon törte a fe-
jét, mi lehet az oka ennek. És
nagy ellenkezésnek. Szerette
Gheorghitát és a fiu is őt, ezt
jól tudta. És imé most, hirtel-
len... De vajon miért nem akar-
ja a javát?

A legény tompulán járt.

Kábultsága csak nem
akart szűnni, az emberekkel na-
pírenden volt a nézeteltérés.
„Most hagy itt, amikor készü-
lünk összeházasodni...” Talán
már nem is szeret... — marcan-
golta a szívét a sötét gondolat.
Néhány legény, a barátai, ki
tudja, milyen titkos biztatásnak
engedve, ugratták.

Ha elmegy a városba, min-
denké vége, Gheorghita... Mint
nagyására jön haza... Ezzel sem
veszi majd...

A fiatal ember igyekezett még
egy szor a lelkére beszélni.

Miért nem akarsz a java-
mat, Gheorghita? — kérdezte a
lány. — Eppen te! Ahelyett,
hogy büszke lennél; bíznál ben-
nem az emberek... Mire nem
gondolsz? Igazán, kérlek, ne
bánts! Nekem se könnyű,
tudod meg. De ha így döntöt-
tek, miért maradjunk szegény-
ben?

Néhány napig Gheorghita ke-
rülte a lányt. Csak az elutazás
előtti este kereste fel:

Tudod meg, Sanda, ha el-
megy... ha itt hagyasz, nincs több
szavunk egymáshoz.

Ennyit mondott és otthagya
a lányt, kétségek között.

Ismeret, kedves hang zök-
kentette ki álmodozásá-
ból. Hozzászólásra jelentkeztek
az emberek. Sanda is az első
között emelte fel a kezét. Most
rajta volt a sor. Előre jött.
Nyúltnak tűnt, inkább azért,
mert vékony termetű volt és sű-
rű hajfonatát magasra tűzve
hordta. Magas, enyhén domború
homloka volt. Fekete, szinte
kirajzolt szemöldöke alatt bar-
na, az orrvetélőt kiéssz távol-
eső szemek csillogtak. Nyit-
tásként végighordozta a gyűle-
kezeten. Megköszönte az embe-
reknek a bizalmat. Elmondott
egy- s mást az iskoláról, majd
igyekezett folytatni:

Most szeretnék munkához
látni. Mondják meg, mi a teen-
dóm.

Pillanatnyi csend támadt,
majd Achim Alexe idős földmű-
ves, akinek arcára mely ba-
rázdákat szántottak az évek,
emelkedett szólásra:

En azt mondom, hogy a
lány most szakképesített mun-
kás, lépjen be az egyik brigá-
dába, például a miénkbe... Iskola
ide, iskola oda, de az öregektől
többet lehet tanulni.

Innen is, onnan is közbeszöl-
tak:

Jöjjön a mi brigádunkba...

Vagy hozzánk.

Hogy-hogy nem, Ilie Nița,
a gazdaság legjobb traktorosa is
belekeveredett a vitába.

En úgy gondolom, hogy
Sanda rábízhatnánk az egyik
mezeli brigád vezetését. Alkal-
mas erre.

A jelenlévők, akik tudták,
hogy Ilie Nița néha teszi a szepet
a lányoknak, nevetéssel kezdte,
mint valami sikerült tréfán.

Ez már igen, lány legyen
a brigádvezető!... No, ezt jól ki-
fundáltad, Ilie!

Arhip Stilpu, az elnök azon-
ban nem mosolygott.

Nincs igazatok — mondta,
csendet teremtve. — Nem is
rossz az, amit Ilie javasolt. En
is amondó vagyok, hogy bizuk
Sanda-ra az egyik mezeli brigád
vezetését.

Az emberek elfogadták a ja-
vaslatot, de nem különöseb-
ben.

meggyőződéssel. Gheorghita is-
mét elpirult. Ki tudja, miért?!

Ezen a télen erős fagy jár-
ta és kevés hó hullott.
Még a földre rakódott dért is
elhordta a szél.

Egyik reggel idődobogás hal-
latszott a falu felől. A fiatal
telivér megállt az egyik par-
cella szélén, ahol az ősszel el-
vetett buza már kidugta vézna,
sápadt fejét. A homokfutóból
Arhip Stilpu, Horia Pamfil,
Sanda Rusu és apja, Gavril
szállt ki.

Látja, titkár elvtárs, ez a
brigádunk parcellája, — mon-
dotta a lány. Nem rossz a bu-
za, de ezt az időt már nem
bírná sokáig. Azért emeltem...
hogy rakjuk ide a hófogókat.
Jobb később, mint soha...
— Igazad van. Biztosan ha-
vazik még.

Akkor holnapról már ki-
jöttök a földre, — helyeselt
Arhip Stilpu.

De lenne még valami... Önt
kérem meg, mert én...

No, ki vele...

Tudja, brigádunk verseny-
re hívta Gheorghita brigádját...
Győzze meg maga, hogy ő is
jőjjön ki a határra... Nehogy
azt mondhasa, becsaptam.

Miért nem beszélisz te ve-
le?

Nem beszélünk, elkerül...
— mondta elkeseredéssel a lány.
— Jól van no, majd beszél-
lünk vele — nyugtatta meg a
titkár, miközben egytérzéssel
tekintett rá. — Es soha féli,
ha elhagyják őket, az a ti ér-
demetek.

Hová jutottál, Gheorghita!
Hallgat egy fehércipőre! No,
egy ilyet, havat akar hozni oda,
ahová az isten sem juttatott...
En nem megyek a határra, any-
nyi szent!

Vasile Dobrota idős gazda
mondta ezt. Nemrég vették fel
a közsébe. Különböző dolgos
ember, akiről nem lehet semmi
rosszat mondani.

Mi nem az iskolában ta-
nulunk a földművelést és hálá-
istennek, tudjuk, mit kell ten-
nünk — kontrázott egy másik.

Hagyd, Gheorghita, majd saját
belátásunk szerint tesszünk. Nem
igazodunk ő utánuk...

Hát ide halgassanak —
szólt Gheorghita, amikor az
emberek elhallgattak — mégis-
csak ki kell mennünk. Nem ma-
radhatunk szegényben a lány
előtt. Mi az ördög, kihalt ma-
gukból a büszkeség?!

Másnap hajnalban, majd-
nem a fél brigáddal, a le-
gény elindult a földre. Lelkében
csupa háborgás.

Tudta, hogy jó az, amit tesz.
A hó tartja a föld melegét és
a vetés könnyebben átveszi a
telet. Tudta ezt és átkozta ma-
gát, hogy miért nem neki ju-
tott észbe. „Mindeniütt ott
van ez a lány, mint az ördög” —
gondolta indulatosan. De a
haragja csak nem akart elpá-
rologni. Ellenkezőleg. Sanda ér-
kezése csak fokozta keserüsé-
gét. A lány kezdeményezett,
bármikor kész volt arra, hogy
ötletekkel, tetteivel legyen a
közösség hasznára. Tanácsko-

A mindennapok eseményei, a
száz és ezer változatban megis-
métlődő tények sokszorosán
igazolják megváltozott életünk
törvényszerűségeit. Hogy csak
egy példát említsünk: alig más-
fél évtizede volt az, hogy az
ország legfőbb, legelőd-
gottabb helyeibe is eljussan
az igazi kultúra fénye, eddig
elképzeltetlen méretekkel ölt-
són a művelődés — és ami ta-
lán a legörvénesebb —
hogy a dolgozó szűles tömeg
maguk is tevékeny részt vegye-
nek a kultúra virámanyalnak
terjesztésében.

Helyi példa is bőven akad,
nem kell messzire mennünk.
Majláti község rajonunk vi-
szonylag kisebb helyeinek köz-
tartozik, a külvilággal neheze-
ben tartja a kapcsolatot, még
nincs vasutvonala. De azért itt
is az új élet jelei fogadnak
lépten-nyomon. A község lako-
sai a közös nagy családban
ma már emberhez valóban méltó
életet élnek, gyorsan
gazdaságuk, növekszik jólétük.
A majláti életéhez ma már
szervesen hozzátartozik a mozi,
a kultúrothon és a könyv-
tár is.

A községben alig néhány éve
van filmszínház, de a kimuta-
tások arról tanusodnak, hogy
itt működik rajonunk egyik
leglátogatottabb vidéki mozija.

A könyvtár is megérdemli,
hogy néhány szóban foglalkoz-
zunk tevékenységével. Baranyi
Anna tanítónő, fiatal könyvtá-
rosnő elmondja, hogy rendse-
resen kapnak az elosztóitól
könyveket; jelenleg több mint

szemé világát — vele nem be-
szél semmiről, csak éppen az
ő véleménye nem érdekelte...

1932. Sanda többször is szeret-
tett volna szöba elegyedni ve-
le, de ő elutasította. „Hogy,
most okosnak hiszi magát, ne-
kem akar tanácsokat adni?”
Amikor pedig a lány nem szólt
hozza, másféle gondolatok mar-
dottak: „Van is neki szüksége
még rá? Most, hogy a város-
ban tanult...” És elhatározta
magában: „Addig nem lesziunk
jóban, míg nem két tölem bo-
csánatot...” és „akkor, majd meg-
látjuk...”

Ilyesmire persze, Sanda nem
gondolt, tudta, hogy ártatlan.
A legény megalkodottsága ar-
ra késztette, hogy lelke mélyén
titkolja szerelmét iránta és vár-
ja a pillanatot, amikor Gheor-
ghita majd megérti. Érezte,
hogy sor kerül rá, érezte...

Korán beköszöntött a ta-
vass, bőséges esőzéssel, a
hóban oly szegény tél után.

Az emberek készülődtek ki-
menni a földekre.

Sanda Rusut az egyre jobb
munka vágya fűtötte. Meg is
említett:

Kellene még műtrágyát
szórunk a buzára, erre tanita-
nak a könyvek.

Javaslatát makacs ellenke-
zéssel fogadták. Brigádjának
néhány tagja is helytelenítette.

Mi értelme van ennek?
Összel ugyanis elvetjük a búzát,
melynek még nem van elég mű-
trágyája.

A kutyafaját, emberek, hát
gyerek tanít bennünket?

Fenekeltől fel akarja fordí-
tani az egész községet. A mi
öregjeink nem használtak any-
nyi műtrágyát, mégis jól fize-
tett a föld.

Miféle dolog ez, jóembe-
rek? — szólt közbe az elnök. —
A lány nem mondott semmi
rosszat.

(Folytatása a 4-ik oldalon.)

Li Csung

Fametszet

A majláti kultúrothonban

Irányítsák több gonddal a műkedvelő együtteseket

1700 kötetük van. Még örven-
kedesb, hogy közel 500 olvasó
kölcsonöz könyveket, legtöbbjük
rendszeresen és elég gyakran.
Az olvasók között találunk fla-
talt, időseket egyaránt. Lapozgat-
juk a kölcsonöz füzetet, lime
néhány név, csak egy taláim-
ra. Molnár András, az IMSZ-
szervezet titkára, egyike a leg-
szorgalmasabb olvasóknak. Az
utóbbi időben kölcsonözött köny-
vek jegyzékében ott találjuk
Csukovszkij: Balti égbolt című
regényét, Möriz Zsigmond: Ro-
konok ját, Mikszáth egyik elbe-
szelés kőtetét. De nézzük, mit
szokott olvasni Szankó József.

Az idős kollektivisták nagyon
kedvelik a szovjet irodalmat.
Ime néhány könyv, amelyet
nemrég olvasott: B. Polevoj:
Visszabérés, Granyin: Kutatók,
Lidov: Tánja. Brutyó Veronka
is sokat olvas. Juniában pél-
dál 9 könyv címét jegyezték
be neve mellé.

Ha a kultúrothon műkedvelő
együttesének tevékenységét
vizsgáljuk, nem ennyire biztató
képzet tárul elénk. Nem mint-
ha a lakosok és főleg a fiatal-
ság részéről kisebb lenne az ér-
deklődés, mint a mozi vagy a
könyvtár iránt. Az ok abban
keresendő, hogy az illetékesek,

mindenekelőtt Brutyó László
kultúrothon-igazgató, nem for-
dítottak kellő figyelmet a mű-
kedvelők tevékenységére, nem
támogatták őket. De beszélje-
nek a tények.

Az elmúlt télen (Brutyó
László ez év februárja óta
igazgató) még működött ének-
kar, színjátszó- és táncosport,
jelenleg csak a táncosok lép-
nek nagy ritkán közönség elé.
Előbb a kórus bomlott fel, nyár
elején pedig a színjátszók
mondattak búcsút a további sze-
replésnek. Így aztán érthető,
hogy vasárnaponként nincs, a-
mi a kultúrothonba vonzaná a
közönséget, ha csak nem
tart előadást valamelyik szor-
más közösség műkedvelő gár-
dája. Persze az sem válik a
majláti kultúrothon vezetőse-
gének dicséretére, hogy ilyen
körülmények között nem vehet-
részt a felszabadulás évor-
dulója tiszteletére rendezett ha-
gyományos kulturális és sport-
versenyen.

Nem nehéz rájönni a „titok”
nyitására. A vezetősek és főleg
Brutyó László képességei-
ben, gondatlanságában keresen-
dó a magyarázat. Emeljük
néhány példát. Nyár elején a
színjátszók bemutatták a köz-

seben a Tűzkereszttség című 3
felvonásos színdarabot. Kitartó,
szorgalmas próbákhoz volt az
eredménye ez a bemutató. Nyil-
vánvaló, hogy a műkedvelők
szerették volna, ha fardozásuk
nem marad hiábavaló és a
színdarabot többször is előad-
hatják. Arra gondoltak, ellátó-
gatnak majd a szomszédos köz-
ségekbe, falvakba és ott is
megismertetik a közönséget a
Tűzkereszttség-gel. De nem így
történt. Az igazgató eléngedte
fülle mellett a műkedvelők ja-
vaslatát, kérését. Fáradozást,
utánajárást igényelt volna, a
dolog és az ilieszmé persze a
kultúrothon igazgatójának a
feladata. Erdetelenségének ha-
marosan meg is mutatkozott az
„eredménye”: a színjátszók
szétszéledtek.

Megemlítendő az is, hogy
Baranyi Anna tanítónő nem-
csak könyvtáros, hanem a tánc-
csoport oktatója is. Annak ide-
jén pedig a színtárszó-csoport
vezetőjének megbetegedése
után, ennek a műkedvelő együt-
tesnek az irányítását is őrá
bízák. Vajon — minden igye-
kezete és szorgalma ellenére —
milyen mértékben tehetett ele-
get ennyi feladatnak a fiatal
tanítónő, aki ebben az évben

ismerkedett tulajdonképpen az
iskolában az oktató-nevelő
munkával és mint műkedvelő
csoport irányítónak semmilyen
tapasztalata, gyakorlata nem
volt. Brutyó László igazgató
valószínűleg nem gondolt erre,
mert különben megkönytyította
volna Baranyi Anna munkáját,
ennek pedig a kultúrothon
létsza tevékenysége is előnyét
látta volna.

A művelődési munka irányí-
tásában tapasztalható hanyag-
ság megnyilvánul a néptanács
végrehajtó bizottsága részéről
is. Áprilisban elemelték ugyan
a kultúrothon, az igazgató te-
vékenységét, de azóta semmi-
lyen konkrét intézkedés nem
tettek. Hiányzott a szigorú el-
lenőrzés, az igazgató felelőssé-
ge vonása.

A majlátiak jogos kívánsága,
hogy váljon élénk közösségük
kultúrothonának tevékenysége,
vonzó előadásaival szórakoztas-
sa, nevelje őket. Eppen ezért a
rajoni néptanács tanügyi és
művelődési osztályának na-
gyobb körültekintéssel kell ki-
jelölnie az új igazgatót. (Brutyó
László ugyanis kérte le-
váltását). A községi pártalap-
szervezet büroja, valamint a
helyi néptanács végrehajtó bi-
zottsága irányítsa, támogassa
rendszeresen és ugyanakkor
szigorúan ellenőrizze a kultú-
rothon új igazgatóját. Az ősz
és a tél időszakában egyre na-
gyobb lehetőségek nyílnak a mű-
velődési élet fellendítésére és
ezt Majláton is mind alaposab-
ban ki kell használni.

Farkas Tibor

A festvésig könyvei

Vasile Alecsandrinak, a nagy
román klasszikusnak életműve,
szinte teljes egészében — mű-
vészi fordításokban — megje-
lent már magyarul. Most a Bu-
karesti Irodalmi Kiadó „Szín-
művek” címmel drámai mun-
kásságának legjavát adta ki.
Kölle György és Sz. Nagy Géza
fordításában. A fordított öt
drámat írtak át. (Jászvásári
farsang, Chirija Jászvásáron,
Világkép Ilonka és Arva Jan-
osi, Despot vajda és Blanduzia
kútja). A fordított dráma-
k munkát végeztek. Alkalmazkod-
tak az eredeti sajtóságon han-
gatóhoz, anélkül azonban,
hogy kérészetlen régieskedé-
nek. Az előforduló versbete-
ket Veress Ferenc fordította.

A kötet újabb eredménye a
felszabadulás óta kölcsonösen
megindult és szép eredményt
mutató — a testvéri együtt-
lést szolgáló — műfordítás-
irodalomnak.

József Attila verseit eddig
három nagy jelenkört műfor-
dító ültette át románra: Costa
Carel, Eugen Jebeleanu és Ve-
ronica Porumbacu.

Most a „Legszébb versek” so-
rozatban az Ifjusági Kiadó ad-

ta ki Veronica Porumbacu 39
fordítását. (A kötet — nagyon
helyesen — a Curriculom vi-
tazt is közli). Az előszóból
megtudjuk, hogy V. Porumbacu
Jebeleanu fordításából ismert
meg és szerette meg a nagy
magyar proletárköltőt.

A harmadik kiadásnak jelzett
kötet olyan jól összeválogatott,
hogy, aki csak ebből ismeri
meg a költőt, az is hű képet
kap életművéről.

Veronica Porumbacu ihletett
fordította a magyar lírának.
(Gondoljunk sikerült Vörös-
marty válogatására). Ez a kö-
tete is: a testvériség könyve!

Tartalmas folyóirata a hala-
dó világirodalomnak a Bu-
karestben megjelenő Secolul 20.
Az illusztrált, ötletesen szer-
kesztett folyóirat több száma-
ban szentel teret a közeiműt és
a jelen magyar irodalmá-
nak. Így Chinezcu Ion fordítá-
sában közli Rídez Sándor-nak
egy kisregényét és Tabák An-
drás novelláját. A magyar iro-
dalom régi, kipróbált fordítói,
Emil Giurgiuca pedig Radnóti
Miklós három versét tolmácsol-
ja, szép tanulmány kíséreté-
ben.

(f. d.)

A termelési kérdések

— az agitációs munka középpontjában

— Az első negyedében kissé rosszul álltunk a munkatermelékenység, ezenkívül a minőség körül is hiba volt — mondotta Boran Elena elvtársnő, a Vörös Trüko-gyár pártalapszervezetének titkára. — E hiányosságok felszámolása céljából elhatároztuk, hogy a termelési kérdésekkel kapcsolatosan több ízben kiképezzük az agitátorokat. Egyébként az agitátorok minden hónapban részeseiünk kiképzésben. Farkas Márton igazgató elvtárs, Pelau Traian mérnök és jómagam több ízben beszélünk az agitátorok előtt az említett kérdésekről. Felhívjuk figyelmüket, hogy személyes példamutatással járjanak el a munkában, mozgósítsák, segítsék a párttagok munkáját, akiknél tapasztaltam, hogy felületesen dolgoztak. Megmagyaráztam neki, hogy miért fontos gazdaságosan kihasználni az anyagot. Javasoltam, hogy kös-sünk szerződést a kölcsönös segítségnyújtás módszerének alkalmazására. Elmondhatom, hogy azóta eredményesen dolgozik.

Pártélet

nálni az anyagot — mondotta az agitátor — mert csak így érthetjük el, hogy lényegesen csökkentsük a hulladékot. Erről a kérdésről több ízben el-beszéltem munkatársaimmal. Itt van például Frisch Gertrud, akinél tapasztaltam, hogy felületesen dolgozott. Megmagyaráztam neki, hogy miért fontos gazdaságosan kihasználni az anyagot. Javasoltam, hogy kös-sünk szerződést a kölcsönös segítségnyújtás módszerének alkalmazására. Elmondhatom, hogy azóta eredményesen dolgozik.

például a konfekció részlegén dolgozik mint minőség ellenőr. Ezt a feladatot már három éve sikeresen teljesíti. Az előző gépen dolgozott. Jó szakmunkásnak ismerik nemcsak a részlegen, hanem a gyárban is. Egyébként 1958-ban a Munka-éremmel tüntették ki.

— Mint minden munkahelyen, így a konfekció részlegén is különös figyelmet fordítunk a minőségre — mondotta az agitátor. — Többekkel elbeszéltem a minőség javításának jelentőségéről és számos dolgozót segítettem a munkában. Csúpan egy példát említek meg. Több ízben megtörtént, hogy Schneider Iona anyagokat kapott vissza újramegmunkálás céljából. A fiatal munkást segítettem, ezenkívül megmagyaráztam neki, miért kell javítanunk a minőséget.

— Nézd, Iona — mondtam neki egy alkalommal —, nem mindegy az, ha valaki elsőszá-lály vagy harmadosztályú minőségű termékeket készít. Az elsőosztályú termékek nagyobb jövedelmet biztosítanak a gyár-nak. Ezenkívül a dolgozók is szívesen vásárolják a jóminőségű termékeket.

— S az eredmény? — érdeklődött.

— A nevelés és az állandó segítség eredményesnek bizonyult — mondotta büszkén az agitátor. — Az utóbbi időben ugyanis Schneider Iona kifogásolatlannal dolgozik.

Ime, csupán néhány példa arról, hogy az agitátorok nevelés és mozgósító munkájának maradt eredménytelen. És erről büszkén beszélt Boran Elena elvtársnő, az alapszervezet titkára is. Többek között meg kell említenünk Tóth Pál, Ördög Iona, Mos Ioan, Viriaci Constantin, Mihut Dimitrie, Hera-tiu Gheorghe és Cor Ioan agitátorokat is, akik szintén eredményes nevelés és mozgósító tevékenységet fejtettek és fejtjenek ki munkahelyükön.

Törvéyszéki hírek

Jogtalan előleg

Nemrég tárgyalta az Arad-rajoni néptörvéyszék Krausz Ferenc másodalakos ügyét. Ez alkalommal már harmadszor került a néptörvéyszék elé, különböző okok miatt.

De nézzük csak, miért került Krausz Ferenc ismét a néptörvéyszék elé?

Több aradi lakost keresett fel, akiknek azt mondtotta, hogy közműves és vállalja házuk javítását, tatarozását. Krausz Ferenc azonban nem „feledezett” meg a pénzelőlegről sem. Szá-mos lakostól 200—300 lej előleg vett fel, ugyanakkor „meglelte”, hogy másnap megkezdte a munkát. S miután felvette a pénzelőleget, kerekelt oldott. Többeket sikerült becsapnia ezzel a „módszerrel”. Érthető tehát, hogy számos feljelentés érkezett ellene. Az illetékes szervek elfogták.

A tárgyaláson kiderült, hogy Krausz Ferenc nem is közműves. Közművesnek adta ki magát, noha nem ez a szakmája. A tárgyaláson bevallotta, hogy többekről pénzt vett fel és aztán eltűnt. Az Arad-rajoni néptörvéyszék négy évi javító börtön börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Meglopota munkatársát

Már több éve, hogy Bojtos Antal és Parajdi János együtt dolgoznak a Cukorgyár lakatos műhelyében. Bojtos Antalnak „megtetszett” munkatársának karórája. Fűtötte a vágy, hogy azt elorozza. Erre ki is használta a legközelebbi alkalmat. Megfigyelte, hogy munkatársa az öltözőszekrényben szokta hagyni karóját. Az egyik ebéd-szünetben sikerült is észrevétel-nél ellopnia munkatársa karóráját. Az eset sokáig nem derült ki, mert Bojtos Antal óvat-s volt, nem viselte az órát. Néhány hónap múlva azonban felcsatlakozott a karórához, amelyre Schragner József, ugyancsak cukorgyári munkás ráismert. Ezután Parajdi János tudomá-sára hozta, hogy kinél van a karórája. Így sikerült elfogniok a tettest.

A tárgyaláson figyelembe vették, hogy Bojtos Antal azelőtt nem volt büntetve és ezt enyhítő körülménynek tekintették. De mivel meglopota munkatársát, négy hónapi javító jellegű börtönbüntetésre ítélték.

Parancsoló és sürgető követelmény

Provokációs beszédnek egy-lében Adenauer kancellár azzal dicsekedett, hogy amióta Nyugat-Németország a NATO tagja, nem illdözi többé a „pots-dami kísértet” rémképe. Nem árt ezt a nyilatkozatot feldéz-ni ma, amidőn parancsoló kö-vetelmény lett a német béke-szerződés megkötése és amikor a nyugati hatalmak, a nyugat-berlini helyzet rendezésével ka-pcsolatban, éppen a potsdami egyezmény alapján megállási „jogalkra” hivatkoznak.

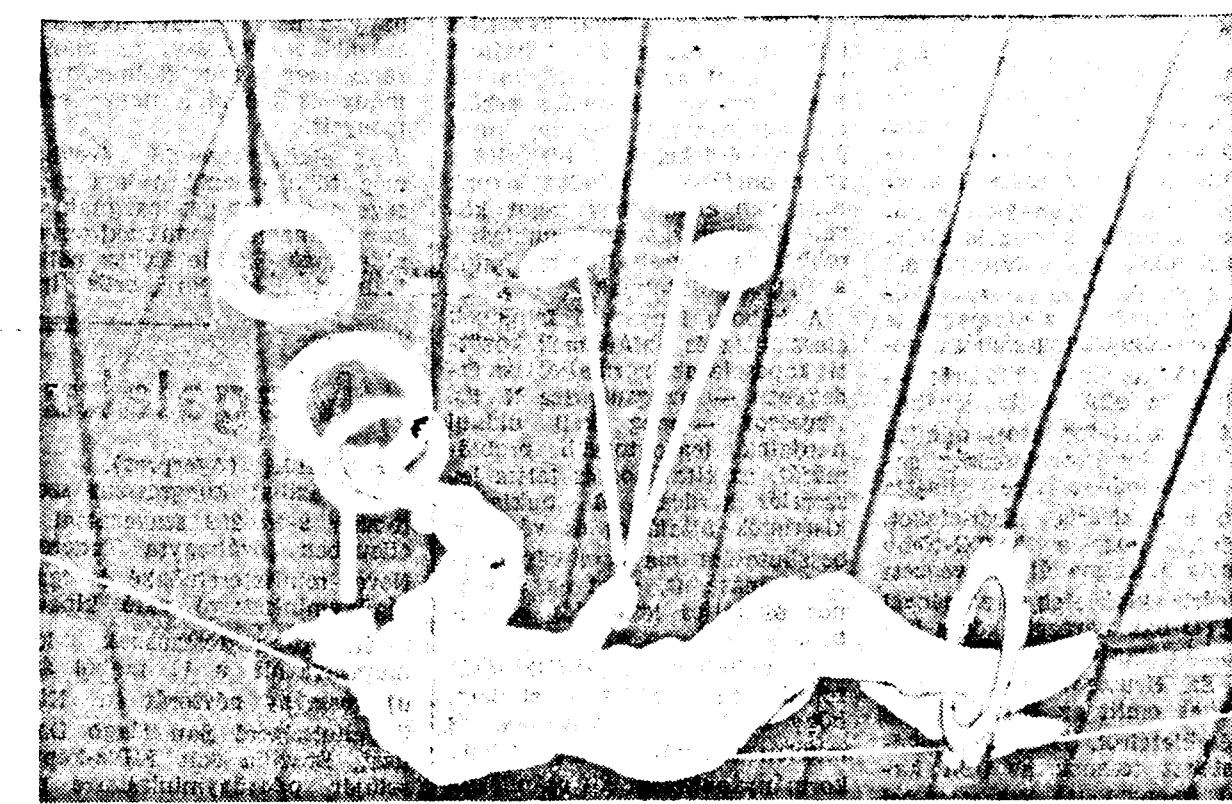
A nyugat-németországi hely-zet egész alakulása arról tanu-sodik, hogy a nyugati hatalmak milyen durván és cinikusan lá-bal tiporják a potsdami egyez-mény legfőbb előírásait a hit-le-rista Németország feltétel nél-külfi fegyverletétele óta eltelt 16 év alatt. De hadd beszél-jenek a tények.

Mint ismeretes, a potsdami egyezmény legfőbb rendelkezé-sei előírták a náciállanlást és a német militarizmus gyökeres ki-tírtását, a hitlerista háborus gépezet megszüntetését és táplá-ló monopóliumok mindenhatósá-gának felszámolását. A Né-met Demokratikus Köztársaság-ban maradéktalanul végrehaj-tották ezeket a rendelkezéseket. Mi történt azonban Németor-szágnak a nyugati hatalmaktól meg-szállt részében? Lord Allan-brooke, a brit birodalmi vezér-ke volt főnöke emlékirataiban beisméri, hogy már 1944-ben, amikor még javában folytak a harcok a hitlerizmus szétzúzásá-ért, „a nyugati politikai és ka-tonal főhadiszállásokon Né-

Napirenden

metország újra felfegyverzése-nek terveit tanulmányozták”. Aláírták azonban a potsdami egyezményt, amelynek főbb rendelkezéseiről már említett-tük. De csaknem nyomban az egyezmény aláírása után, a nyugati hatalmak szembeben-nélkül megkezdtek annak lá-bal tiprását, mégpedig elsősor-ban Németország kettészakítá-sára irányuló politikáikkal. Noha a potsdami egyezmény in-tézkedéseket irányzott elő egy-össznémet kormány megalakítá-sára és előírta, hogy Németor-szágot gazdasági egységként kell kezelni, az USA, Anglia és Fran-ciaország hozzáálltak a szepa-ratista intézkedések megtétele-hez. A szövetséges Ellenőrző Ta-nács munkálatainak szabotálá-sához s végül a szövetségesköz-liszerv megsemmisítéséhez. A nyugati megszállási övezetek-ben külön pénzfórmot haj-tottak végre. Létréhozták Bi-roniát, Trizoniát, végül pedig a bonni államot. 1952—1953-ban a nyugati hatalmak önké-nyesen hatálytalannították Nyu-gat-Németországban a Szövet-ségi Ellenőrző Tanács törvé-nyét és határozatait, amelyekel a négy hatalom Németországra vonatkozólag dolgozott ki. A nyugati hatalmak a párizsi egyezményekkel 1954-ben tör-vényesítették a Szövetségi Né-metország militarizálását, majd pedig bevonták a NATO-ba. Megkezdődött Nyugat-Németor-

Néhány napja Aradon vendég-szerelap a Szofia állami bolgár cirkusz kintőné együttese. A közönség estéről-estére megcsodálja a művészek ügyességét, tudását. Képviselet Angel Bozsilov zsonglőr mutatványokat végez.

Hírek a Városi Közüzemekből

Annak érdekében, hogy váro-sunkat még tisztábbá tegyék, a villamosokra és társasgépko-csikra papirkosarakat szereltek fel, ahová az elhasznált jegyek kerülnek. Eddig 50 darab ilyen kosarat szereltek fel a Közüze-mek dolgozói.

★

Az újított lendülettel munká-jára, hazánk felszabadulása 17. évfordulója napjára, 29. ujtási javaslatot nyújtottak be elemzés végett. Ezekből már többet alkalmaznak is a terme-lésben. Az újítások bevezetése számottevő megtakarítást je-lent a vállalatnak. A legjobb újított köz szorhatjuk Pinter Lajost, Hártay Ioant, Morar Lazárt, Deák János II-t és má-sokat, akik állandóan arra tö-rekednek, hogy újítási javas-laikkal elősegítsék a termelés folyamatoságát és hozzájárul-janak a minőség állandó javi-tásához.

★

A városi forgalom jobb lebo-nyolítása érdekében a Közüze-mek vezetősége ebben az évben 4 új nagytejesítőképességi au-tobuszt állított forgalomba azo-ron az utcák szélén ahol ez a legszükségesebb volt.

Az Enescu-verseny eseményei

Flatal zongoraművészek, hegedűművészek és énekesek já-rulnak sorra a George Enescu verseny zsűrije elé, tudva, milyen nagy értéket képvisel a nemzetközi verseny kitün-tetettje címének elnyerése.

Pénteken délelőtt Daniel Podlovski (RNK), Cornelia Bronzetti (RNK), Riu Szin En (Korea NDK) és Gerardo Gomez Casais (Spanyolország) hegedűművészek mutatták be tudásukat a versenybizottság előtt.

A zongoraművészek a következők sorrendben szerepeltek: Bernadette Garcon (Franciaország), Elzbieta Stefanska Lu-kowicz (Lengyel NK), William Corbett Jones (USA), Zbigniew Swiezynski (Lengyel NK) és Arle Vardi (Izrael).

Az Atheneum termében a következő énekesek jelentek meg a zsűri előtt: Forgács Éva (MNK), Huang Kwei-csung (Kínai NK), Halina Zychal Szimanska (Lengyel NK), Nedial-ka Delibasova (Bolgár NK), Szergej Jakoventko (Sovjet-unió), Ion Buzea (RNK), Ramon Santana Cardenas (Kuba), Corneliu Finăeanu (RNK) és Elena Cotrubas (RNK).

A Bolgár Népköztársaság felszabadulásának napja

SZOFIA. (Agerpres). Szófiában a Népi Kamara termében szeptember 8-án ün-nepi híis zajlott a Bolgária fa-siszta iga alóli felszabadulásá-nak 17. évfordulója alkalmá-ból.

Az ülés résztvevői melegen köszöntötték az elnökségben megjelenő Todor Zsirkovot, a Bolgár KP KB első titkárát, Anton Jugovot, a Miniszterta-nács elnökét, a párt és a kor-mány többi vezetőjét és a Szov-jet-Bolgár Baráti Egyesület kiildöttségét, amely Szófiába érkezett, hogy részt vegyen a

bolgár nép ünnepe.

A jelentést az alkalommal Rajko Damjanov, a Bolgár KP KB Politbűrójának tagja, a Minisztertanács első alelnöke terjesztette elő.

★

SZOFIA. (Agerpres). Szeptember 8-án, a Felszaba-dulás Napjának előestéjén a bolgár fővárosban ünnepele-sen megkoszorúzták Georgi Dimitrovnak, a bolgár nép nagy fiának mauzóliumát, a felsza-badító Szovjet Hadsereg emlé-k-művét és a fasizta-monarchis-ták ellen, hazájuk szabadsá-

gáért és boldogságért vívott harcban elesett partizánok em-lék-művét.

A koszorúzási Ünnepegeken részt vett Todor Zsirkov, a Bol-gár KP Központi Bizottságának első titkára, Anton Jugov, a Bolgár NK Minisztertanácsá-nak elnöke, a párt és a kor-mány más vezetői, továbbá a Szovjet-Bolgár Baráti Egyes-ület kiildöttségének tagjai, akik a Bolgár NK-ba érkeztek, hogy részt vegyenek a Felszabadulás Napjának ünnepein és a diplomáciai kar számos tagja.

A nagy ünnep tiszteletére

SZOFIA. (Agerpres). Bulgária nemzeti ünnepe tisz-teletére a plevni Georgi Kir-kov konzervgyártó kombinát munkaközössége 25 nappal ha-marabb fejezte be az első há-rom negyedévi termelési tervet s tervén feiül 1134 tonna gyü-mölcskonzervet, 210 tonna hü-s és főzelékkonzervet és 191 ton-

na huskonzervet gyártott ha-zai és exportcélra. A kom-biná 2.819.000 leva megtakarítást ért el.

★

Ez év elején a Dimitrovo hőerőmű munkaközössége fel-ajánlást tett, hogy szeptem-ber 9-ig tervén feiül 8 mil-lió kwh villamosenergiát jut-tat a népgazdaságnak. A kol-lektiva már augusztus első napjaiban teljesítette a fel-ajánlást s ekkor újabb válla-lást tett: az év végéig továb-bi 11.500.000 kwh villamos-energiát termel.

★

A kremicovai fémipari kombi-nát építőanyag-bázisa az év

végéig 8000 tonna armatúrát, 70.000 köbméter betont, 30.000 köbméter átlványzatot, 30.000 vibrátorelemet stb. állít elő. A bázis termelése még ebben az évben túlszárnyalja a szófiái vibratortermelő üzem, a legnagyobb ilyen bolgár gyár termelését, a jövő év folyamán pedig há-romszor többet fog termelni.

★

A Russe vidéki öntözési rendszer szeptember 5-ig be-fejezte évi tervét. Eddig 21.400 hektárt öntöztek, ugyan-nyit, mint tavaly egész év-ben.

Elhatározták, hogy az év végéig tervén feiül tovább 8000 hektár területet öntöz-nek.

Technikusok és mérnökök!

Annak érdekében, hogy megismerhessek a szovjet technika legújabb megvalósítá-sait, rendeljük meg 1962-re az érdeklődési körüknek meg-felelő szovjet szakfolyóiratoka-t.

Előfizetni lehet a postahiva-talokban és levélkezesítőke-n, valamint a vállalatok és intézmények sajtóterjesztőinél.

Időjárás

Változékony idő. Délelőtt job-bára derűs égbolt, délután fel-hőképződés, egy-két helyen ki-sebb eső. Várható hőmérsékleti értékek nappal 21—26, éjjel 7—12 fok között. Mérsékelt észak-nyugati szél.

A Tartományi Múzeum

megtekinthető minden vasár-nap, kedden, szerdán és pént-eken d. e. 10—13 és d. u. 17—20 óráig. Csoportos látogatás — legkevesebb 15 személy — a délelőtti órákban más napo-ron is lehetséges. Nyitva van-nak az összes osztályok: a ké-p-zőművészeti, a régészeti osztály és az 1848—49-es forradalom muzeuma.

IPARMŰVÉSZETI KIALLITAS nyílt a Tartományi Múzeumban (porcelán, szőnyeg, butorok, stb.). Megtekinthető minden va-sárnap, kedden, szerdán és pént-eken 10—13 és 17—20 óra kö-zött. Csoportos látogatás dé-l-előtti más napokon is lehetsé-ges.

Az aradi Áramszolgáltatási Vállalat

Vöröslaborg útja 65 közli:

A HAZTARTÁSBAN VILÁGÍTÁSRA ÉS MÁS CE-LOKRA HASZNALT VILLAMOSENERGIA DIJ-SZABÁSÁNAK LESZÁLLÍTÁSÁRA vonatkozó párt- és kormányhatározat gyakorlatbaültetése érdekében A VÁLLALAT SZERVEI FELKERE-SIK A FOGYASZTÓKAT, hogy szétosszák közöt-tük az utasításban megjelölt nyomtatványokat.

Felkérjük a fogyasztókat:

ADJANAK MEG MINDEN SEGÍTSÉGET A VALLA-LAT SZERVEINEK, tőltsék ki a nyomtatványokat és nyújtsák be ezeket a meghatározott helyen és időben. Ennek elmulasztása esetén a vállalatnak nem áll módjában a díjszabás-leszállítás teljes egészében való alkalmazása.

A kitöltött nyomtatványokat a vállalat portásánál kell leadni.

ama bírók terveket, hogy Nyu-gat-Németországot militarista, revansista állammá fejlessék, ahol újra kihajtott a náciizmus mérgező dudvája, ahol a né-met nemzet demokratikus, bé-keszerető erőt üldözik, tevé-kenységüket betiltják, vagy ti-pikusan fasizta törvényekkel és módszerekkel korlátozzák.

Ime, mi az igazság a német probléma létrejöttével kapcsola-tban. Mint látható tehát, a német kérdésnek nevezett jelen-legi nemzetközi problémát a nyugati hatalmak elképzelő ha-talmai a nyugatnémet re-akció, militarizmus és fasizmus legsötétebb erőivel szövetség-keztek a Szovjetunió, mult háborubeli szövetségesük ellen s jelenleg az összes európai népek békéjét és biztonságát veszélyeztetik.

Milyen álláspontra helyezked-ték a Szovjetunió, a Német De-mokratikus Köztársaság és más békeszerető államok a Közép-Európában kialakult veszélyes helyzetet szemben? A Szovjet-unió nem egyszer, hanem, több ízben is építő javaslatokat ter-jesztett elő a német és a nyu-gat-berlini kérdés rendezésére. A szovjet kormány már 1946-ban javasolta, hogy térjenek rá a békeszerződés-tervezet kidol-gozására és megvitatására. A nyugati hatalmak azonban ki-térték a feladattól. 1952-ben sem voltak hajlandók megvitat-ni a békeszerződés kérdését, a-mikor a szovjet kormány meg-vizsgálás végett a nyugati ha-talmak elé terjesztette béke-szerződés-tervezetét. 1954-ben a szovjet kormány megújította javaslatát, de a nyugati ha-tal-mak ezúttal is negatív választ adtak. A Szovjetunió 1959. ja-nuár 1-1 új kezdeményezését az USA, Anglia, Franciaország és a Német SZK megint csak el-lenségesen fogadta.

A bonni revansista körök gyü-lököde fogadták a Német DK kormányának és Népi Kamará-jának a két német állam kö-zötti közeledés megkönnyíté-sére az évek során előterjesztett számtalan kezdeményezést. Ezek a körök még most is a Német DK „elnyeléséről”, az első né-met-munkás paraszt állam fel-számolásáról álmodoznak. Visz-szaütasították például az NDK általános béke kezdeményezé-sét és az NSZK meg nem támadási szándékát, amelyet a Német DK kormány ter-jesztett elő 1959-ben. Visszaü-tasították továbbá a német né-pnek az NDK Népi Kamarája által jóváhagyott beketervét, a-mely azt a célt követte, hogy a németek hangolják egybe erőfeszítéseiket és a békeszer-ződés megkötése érdekében jöjje-nek közös javaslatokkal a tár-gyalasztalhoz. A Német DK-nak a németek közötti megál-lapodást szolgáló valamennyi jegyzéke, nyilatkozata és akció-jai teljes meg nem értesbe üt-között a bonni kormánykörök-nél, akik évről-évre mélyítették Németország kettészakítottasá-gát, egyre nehezebbé tették Né-metország békés egyesítésének megoldását. A nyugati hatalmak fenntartás nélkül mindenben tá-mogatták és támogatják a bon-ni kormány általános politiká-ját. Ismét csak visszatartásra talált a Lengyel NK-nak a közép-európai atommentes öve-zet létesítésére vonatkozó javas-lata, valamint az a javaslat is, hogy a Balti-tenger övezetét békévezeték alakkítsák át.

Ilyen körülmények között fel-tétlenül szükségessé vált, hogy a békeszerződés megkötését ne halogassák többé, hogy ez még ebben az esztendőben megtör-ténjen, amint azt a Szovjetunió szorgalmazza. Múltan hangsu-lyozza a szovjet kormány: „Ha a békeszerződés elengedhetetlen a mult háború fejezetének le-zárása szempontjából, jelentő-sége a százszorosára növekszik, amikor a legyőzött állam egyik jogutóda nem hajlandó elismer-ni a reális helyzetet és ismét ellenséges terveket sző szomsz-eddal és az általános béke ellen. Ilyen körülmények között a békeszerződés megkötéséről va-ló lemondás egyértelmű lenne egy revansfelhívással és azzal az ígérettel, hogy ez büntetlen maradna”.

A német békeszerződés meg-kötése alapján megoldódna a nyugat-berlini kérdés is; ez a város tudvaleg a Német DK és a többi szocialista állam el-len irányuló provokáció, diver-zió és kémtevékenység köz-pontjává alakult át, a nyugati sajtó szerint „frontváros” lett. A nemzetközi jog szempontjából teljesen alaptalanok a nyugati hatalmak utalásai a potsdami szerződésből származó, Berlin-nel kapcsolatos úgynevezett „Jo-valgalkra”. Közismert tény, hogy egy megállapodásnak minden előírását teljesíteni kell, nem pedig egyedül az egyik aláíró félnek megtehetőket. A nyugati hatalmak viszont megszegtek és semmibe vették a potsdami egyezmény legénnyegesebb elő-írásait és csupán a megszállási státusukra vonatkozó, meliékes előírásokat szeretik betartani, amelyek a békeszerződés meg-kötése után amugy maguktól

megszűnnek. Ami Adenauert il-le-ti, őt — mint már előzőleg is láttuk — már rég nem kísérti „Potsdam szelleme”.

Az a körülmény, hogy a nyu-gati hatalmak fenyegetőzések-hez, „erőpolitikához” folyamod-nak nyugat-berlini „jogaik” fenntartásért, egy fikarcnyit sem változtat a békeszerető ál-lamok elhatározásán, hogy még ebben az esztendőben megkötik a német békeszerződést. A Szovjetunió s az egész szocia-lista tábor rendelkezik mind-azzal, amivel Nyugat-Berlin kér-désében lehetséges a katonai ka-landok forrófeji kedvelői. A Szovjetunió legutóbbi intézkedé-sel a szovjet fegyveres erők védelmi képességeinek megerős-ítésére s a Német DK-nak ál-lamhatáral biztonsága érdeké-ben foganatosított intézkedések komoly figyelemfelkeltés a hábo-rus provokátoroknak, akik a szocialista országok békés kez-deményezéseire hosszú évek óta a fegyverkezési hajszra fokozá-sával, agresszív katonai tömbök és paktumok megszervezésével, feleltelen nemzetközi provoka-ciókkal, a tüzelő való veszélyes játékkal válaszolnak.

Amint a szovjet kormány hangsúlyozza, a Német DK-val egyedül megkötött béke-szerződés — ha a nyugati ha-tal-mak és az NSZK végül is visszautasítanak, hogy becsütle-tesen helyet foglaljanak a tár-gyalasztalnál — „világító-toronyként mutatná az utat az egész német nép számára a bé-kés élet felé, a teljes függetlenség és szuverenitás körülményei kö-zött, megmutatná az utat álta-lános reméti feladatainak meg-oldása felé”.

